

Mythologia, Venise, 1567 - VII, 06 : De Harpyis

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[86-87\] : De Harpyis](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VII

[Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 06 : De Harpyis](#) est une version augmentée de ce document

---

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 07 : Des Harpyes](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 06 : Des Harpyes](#) est une transformation de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - VII, 06 : De Harpyis, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 17/09/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/903>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4
Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 215v°-216v°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Harpyes](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologiae

rum artium expertem esse principem non oportere, immortalibus laudibus ad viuentium gratiam Cygni peritiam effarentes, eum & gratum Diis fuisse inquiunt, & post mortem vixisse, & in suam pulcherrimam, Apolliniq; sacram mutare. Quippe cum mors communis sit omnibus, neque villa differentia sit vel sanguinis, vel facultatum, vel dignitatis; nisi quis vi laudis & virtutis communem omnibus vita metam perpetuitate nominis superarit. Nunc dicendum de Harpyis.

De Arpyis.

Cap. VI.

10

Harpiae, quae Stymphalides aues etiam vocatae fuerunt, filiae fuisse diceantur Thaumantis & Electri Oceanus filii, ac sorores Iridis, ut scriptit Hesiodus in Theogonia in his verbis;

τοιμαντίδες διαστένει πατερός την οὐρανόν,
θεάτρον εἰσέπειρε, εἴ τινας τούς οὐρανούς,
διαστένει πάροντας, θεάτρον παντούτοις.

Oceano natam Thaumas qui littora pulsat
Vxorem electram duxit. mox edidic Iridam
Illi vero, Harpias Aelloq; Ocyptetenq;.

20 Acusilas Neptuni ac Terra filias fuisse credidit, Sosibius Phinei filias; quae ut patet ex superioribus Hesiodi carminibus tres fuerunt, Iris, Aello, Ocyptete. Quidam Celeno pro Iride subrogarunt. alius Alopen, Acheloen, & Ocypteten nominavit, ut etiam Hyginus. Stesichorus Thyellam addidit: Asclepiades Ocythoen, Achaeus Ocyponen. Has proditum est memoria ab Isacio in Thracia habitare solitas, auresq; vrsorum, corpora vulturum, faciem virginum habuisse, fuisseque alas, & humanis brachiis ac pedibus; sed vnguis monstrosis, quae omnia prope ita descripsit Virgil. libro tertio Aeneidos;

30

Tristius haud illis monstrum, nec sequior villa
Pellis, & ira Deum Strygiis se se exultit vndis.
Virginei volucrum vultus: cordissima ventris
Proluuius: vncexq; manus, & pallida semper
Ora fame.

40

Hec ad epulas aduolantes facit, & volueret idem poeta nominauit. has igitur Louis canes fuisse memorant poetæ, ac rapaces demones; quæ additum Phinei supplicium fuerint immisit. Nam scripserunt antiqui Phineum in Bithinia iuxta fluvium Salmydellum Thracis habitare solitum, Agenoris & Cassiopæ filium, vel, ut quibusdam magis placuit, Agenoris & Phenicis; ut Apollodoro Neptuni, quem tamen in Paphlagonia regnasset omnes narrant. Hunc aiunt nonnulli cum optio sibi data esset, ut vel cœcus diutissime viueret, vel post certum tempus moreretur: cœcum consulito a Sole factum fuisse, & ab Agenoris temporibus usque ad Argonautarum nauigationem vixisse. Alii, quorum sententia accedit Sophocles, Cleopatram uxorem fuisse narrant Hœtæ & Orithyæ filiam, è qua Phineus duos filios Crambim ac Orythum suscepit. Postea repudiata Cleopatra idem Dardani Scytharum Regis duxit: tum adolescentes illi accusati sunt, & flum prouocato obtrusilient, & a patre comprehensi ob id facinus capitius damnati tandem ab Argonautis cognita illorum innocentia, & quæ inter ipsos

ipsos intercedebat, affinitate, multis barbarorum cęsis, & ipso etiam Rego obtruncato in eo certamine, liberantur. Non desuerunt qui ob eam accusationem oculis captos fuisse adolescentes inquietant. Quare indignatus Neptu. ob eam crudelitatem illum etiam cęcum fecit, & Harpyias immisit. Alii, inter quos Philocorus, hos Thyrum & Mariandynum vocarunt. Id cum fecisset Phineus, dicitur eo suppicio a Ioue affectus ut oculis carceret, & perpetua fame discurciaretur: cui tamen cum parate forent epulae neque illas comedere tunc quidem licebat, quoniam Iupiter suos canes Harpyias scilicet ad eum miserat, quæ vel ex ore comedentis cibum eriperent. Acuslaus Argiaus, quia, cum vates esset, Iouis ac Deorum arcana mortalibus patefecisset his suppliciis addictum scripsit, ad quem profecti Argonautæ perbeligne accepti pro premio monitri: itineris in Colchidem, & pro liberalitate hospitale alatos Borex filios cum sagittis miserunt, qui Harpyias à mensa Phinei depellerent; quas è regione fugientes cum ad Plotas usq; vocatas insulas, quas alii Echidnadas vocarunt, insecuri fuissent; atque inde ad Argonautas iterum reuertissent, quod illæ iurassent se non amplius Phineum infestaturas, illæ insulæ dictæ sunt Scrophades: quæ omnia explicata sunt ab Apollon. lib. 2. Argon. cum hec inquit;

Ιδεις οινοκρατησι των έπειρων της φίλειν·
Οι αγριοί δὲ πάντες οὐδετέρα πέμπονται εἰς τὰ
άννα πατούσιν, ταῦτα πάροι θυσιώδεις
λατρεύουσι, καὶ οὐδετέρα πέμπονται εἰς αὐτοῖς,
χρήσις άτριψιν οὐδὲ τέτονται αἴρεσθαι.
Ταῦτα δὲ οὐρανοὶ μητρὸι οὐδετέρα πέμπονται
καὶ θεοὶ οὐδετέρα πέμπονται φέρειν, τούτοις γάρ τις
πάντα προστίθεται, πατεροὶ αὖτις
θεοφόροι πολλοὶ πατεροὶ τούτοις οὐδέποτε οὐρανοί.
Hæc & Agenorides habitabat litora Phineus,
Aerumnas passus mortales est super omnes,
Quod diuinaret: namq; artem præbuit illi
Latoides; quare ille Iouis vel numina summi
Spernebat: mentemq; Deum mortalibus idem
Vaticinans nudauit. cum grauis inde senectus
Inualis: primum est oculorum lumine captus.
Inde frui dapibus vetitum est: quas plurima semper
Turba colonorum illius porcabat in ædes.

Deinde carmina quæ sequuntur omnia propè illa narrant, quæ diximus de Phineo. Reuersi sunt autem Boreides, & ab insequendis Harpyis delitterant Iride illos reuocante; vel, ut alii placuit, Iouis manda o. Ceterum illum fuisse conditionem Boreadum memorant, ut nisi Harpyias consequeretur, sibi esset pereundum, atque hi cętas Harpyias à Boreadibus narrant: quarum altera in Peloponnesum volauit, & in Tigrem flumen decidit, qui ab ea dictus est Harpy. ut ait Apollodo. libro primo. Panyasis tamen non strictis gladiis à Boreadibus depulsa, sed sagittis cętas esse arbitratus est, priusquam Boreade reuocarentur. Quod autem Canes Iouis vocatæ sunt, patet ex his carm. Apolloni lib. 2.

γένεται οὐδετέρα πέμπονται θυσιώδεις
άγριας πολλοὶ πατεροὶ τούτοις.

Non

10

20

30

40

Mythologiae I

Non est fas Boreas nati depellere ferro
Inde canes lovis Harpyias magni.

- Has ipsas Harpyias quidam putarunt fuisse ab Hercule postea pulsas ex Arcadia cum Stymphalum oppidum iuxta Erasinum fluuium populareretur trei crepitaculi tinnitu, ut dictum fuit. Has scriptus Chremos sub quodam specu in Creta tandem se abdidisse, unde nunquam polles euolauerint. Atque hinc ea sunt, quae de Harpyias memorix prodita sunt ab antiquis. Dictæ sunt Harpyiae ab Apollinis, quod omnia secum raperent, quanquam quae relinquebant, ita retro & fortido excremento inquinabant, ut fortior omnino perfitti non posset. Atque cum fluuiorum, fontium, imbricumque natura per Naiades, & reliquias Nymphas significabatur, per superior & vis ignea per lumen, aqua per Neptunum, inferior aer per Iunonem, per Vestam terra; sic per Harpyias vis & natura ventorum significata est ab antiquis; qui, ut dictum est sapius, sub his fabularum segmentis vniuersa naturalis philosophia, & motum præcepta tradiderunt, utilitatem cum suavitate commiscentes. Atque vel ipsarum Harpyiarum ortus demonstrat vires esse ventorum: qui enim putarunt filias fuisse Thaumantis & Blestræ, quid aliud has esse senserunt, quam admirabilem virtutum naturam, qui è supernatante & puriore Oceani aqua per solis radios extolluntur? Huic rei vel illud est argumento, quod idem ventorum sororem putarunt, quae in imbribus & nubibus certo ordine collocatis apparet; neque sine imbribus fieri potest, quo tempore etiam venti vel dominantur, vel iam antecellerunt. Nomina præterea singulatum Harpyiarum ventorum impetum vel celeritatem, vel aspectum significant: nam Ocypete celeriter est volans, Aello procella, Ceion obscuritas nubium, quae ventis impelluntur. Qui idem vocarunt tertiam Harpyiam, in idem recederunt; nihil est enim horum à vi ventorum semotum. Quid ergo significare voluerunt per hinc ventos è superna vi aquarum è puriore parte scilicet gigni; aut ex ea aqua quae est cum terra commissa superius, quae in vapores extenuata in sublime tollitur: qui vapores postea modo in pluuias condensantur, modo in ventos extenuantur. Neque abhorret præterea à ciuili institutione hæc fabula, quippe cum declarat rapacitatem & auariciam hominum tanquam grauisimum supplicium Deorum confilio mortalibus immisquam fuisse. Nam cur oculis captus est Phineus? quia non videbat humanam conditionem vitæ intra angustissimos terminos includi, paucisque esse contentam, atque ob eam rem perpetua fame discriuebatur; neque poterat presentibus epulis vesicæcum non pateretur illud habendi desiderium, ut presentibus bonis perfrueretur, sed ut heret tantum locupletior. Id vulturum corpus, id vñce manus, id ora semper fame pallentia significabant, id reliqua corporis forma, quæ ex animo auarii hominis ad vnguem expressa est. Quidam per Harpyias furtorum naturam significare voluerunt, quæ virgines ideo putata sunt, quia sterilia sunt Diis ita volentibus, & breui dilabuntur bona per rapinam furtumque parta; quare & famelice, & alatz, & immunda dictæ sunt. At nunc de Hesperidibus.

De Hesperidibus.

Cap. VII.

Hesperides autem Hesperi Atlantis fratris filiæ fuerunt, quas tamē Eubulus Atlantis, nō Hesperi fuisse creditit; Charon Phorcæ & Cetus.